Evropski parlament
2019-2024

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2022/0298(COD)

11.1.2023

***I
OSNUTEK POROČILA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/148/ES o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu
(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalka: Véronique Trillet-Lenoir

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***krepkim poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***krepkim poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom ▌ ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***.
Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV 40

ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT 44

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/148/ES o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu
(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2022)0489),

– ob upoštevanju člena 294(2) in člena 153(2), točka (b), ter v povezavi z odstavkom 1, točka (a), Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija Parlamentu podala predlog (C9-0321/2022),

– ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

– ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne xx.xx. 2023[1],

– ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne xx.xx. 2023[2],

– ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A9-0000/2023),

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;

2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;

3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

[1] UL C ... / Še ni objavljeno v Uradnem listu.
[2] UL C ... / Še ni objavljeno v Uradnem listu.

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(3) Azbest je zelo nevarna rakotvorna snov, ki še vedno vpliva na različne gospodarske sektorje, kot so gradbeništvo in sektor prenove, rudarstvo in kamnolomi, sektor ravnanja z odpadki in gašenja požarov, kjer se delavci soočajo z visokim tveganjem izpostavljenosti. Azbestna vlakna so razvrščena kot rakotvorna snov 1A v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[65].Vdihavanje azbestnih vlaken, ki se prenašajo po zraku, lahko povzroči hude bolezni, kot sta mezoteliom in pljučni rak, pri čemer se prvi znaki bolezni lahko pojavijo v povprečju 30 let od trenutka izpostavljenosti, na koncu pa privedejo do smrti, povezanih z delom.	(3) Azbest je zelo nevarna rakotvorna snov, ki še vedno vpliva na različne gospodarske sektorje, kot so gradbeništvo in sektor prenove, rudarstvo in kamnolomi, sektor ravnanja z odpadki in gašenja požarov, kjer se delavci soočajo z visokim tveganjem izpostavljenosti. Azbestna vlakna so razvrščena kot rakotvorna snov 1A v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[65] ***in so daleč največji vzrok za z delom povezanega raka, pri čemer je za kar 78 % rakavih obolenj, povezanih z delom, v državah članicah priznano, da so povezana z azbestom***. Vdihavanje azbestnih vlaken, ki se prenašajo po zraku, lahko povzroči hude bolezni, kot sta mezoteliom in pljučni rak, pri čemer se prvi znaki bolezni lahko pojavijo v povprečju 30 let od trenutka izpostavljenosti, na koncu pa privedejo do smrti, povezanih z delom.
[65] Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).	[65] Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

Or. en

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Glede na novi znanstveni in tehnični razvoj je mogoče izboljšati varstvo delavcev, izpostavljenih azbestu, in tako zmanjšati verjetnost, da bi delavci zboleli za boleznimi, povezanimi z azbestom. Za azbest, ki je rakotvorna snov, za katero ni mogoče določiti mejne vrednosti, ni mogoče znanstveno opredeliti ravni, pod katerimi izpostavljenost ne bi imela škodljivih učinkov na zdravje. Namesto tega se lahko izpelje razmerje med izpostavljenostjo in tveganjem, s čimer se olajša določitev mejnih vrednostih za poklicno izpostavljenost ***z upoštevanjem sprejemljive ravni presežnega tveganja***. Zato bi bilo treba pregledati mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost, da bi se tveganje zmanjšalo z znižanjem ravni izpostavljenosti.	(4) Glede na novi znanstveni in tehnični razvoj je mogoče izboljšati varstvo delavcev, izpostavljenih azbestu, in tako zmanjšati verjetnost, da bi delavci zboleli za boleznimi, povezanimi z azbestom. Za azbest, ki je rakotvorna snov, za katero ni mogoče določiti mejne vrednosti, ni mogoče znanstveno opredeliti ravni, pod katerimi izpostavljenost ne bi imela škodljivih učinkov na zdravje. Namesto tega se lahko izpelje razmerje med izpostavljenostjo in tveganjem, s čimer se olajša določitev mejnih vrednostih za poklicno izpostavljenost. Zato bi bilo treba pregledati mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost, da bi se tveganje zmanjšalo z znižanjem ravni izpostavljenosti.

Or. en

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(7) Mejno vrednost za azbest iz Direktive 2009/148/ES bi bilo treba revidirati ob upoštevanju ocen Komisije ter najnovejših znanstvenih dokazov in tehničnih podatkov. ***Revizija je tudi učinkovit način za zagotovitev, da se preventivni in zaščitni ukrepi ustrezno posodobijo*** v vseh državah članicah.	(7) Mejno vrednost za azbest iz Direktive 2009/148/ES bi bilo treba revidirati ob upoštevanju ocen Komisije ter najnovejših znanstvenih dokazov in tehničnih podatkov. ***Potrebni so okrepljeni preventivni in zaščitni ukrepi za izvajanje takšne revizije mejne vrednosti*** v vseh državah članicah.

Or. en

Obrazložitev

Preventivne in zaščitne ukrepe bi bilo treba posodobiti, da bi lahko izvajali revidirano mejno vrednost poklicne izpostavljenosti.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(9) Ob upoštevanju ustreznega strokovnega znanja in uravnoteženega pristopa, ki hkrati zagotavlja ustrezno varstvo delavcev na ravni Unije ter preprečuje nesorazmerne gospodarske izgube in bremena za prizadete gospodarske subjekte (vključno z MSP), bi bilo treba določiti revidirano mejno vrednost za poklicno izpostavljenost v višini 0,01 vlaken/cm³ v osemurnem s časovno obremenitvijo izračunanem povprečju. Ta uravnotežen pristop temelji na cilju javnega zdravja, v skladu s katerim je potrebna varna odstranitev azbesta. Preučen je bil tudi predlog mejne vrednosti, ki upošteva gospodarske in tehnične vidike, da se omogoči učinkovita odstranitev.	***črtano***

Or. en

Obrazložitev

Pred obravnavo mejne vrednosti je treba obravnavati metodologijo. Ta del bi bilo zato treba obravnavati po uvodni izjavi 11.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(11) Optična mikroskopija, ki sicer ne omogoča štetja najmanjših vlaken, škodljivih za zdravje, je trenutno najpogosteje uporabljena metoda za redno merjenje azbesta. ***Ker je mogoče izmeriti mejno vrednost*** za ***poklicno***	(11) Optična mikroskopija, ki sicer ne omogoča štetja najmanjših vlaken, škodljivih za zdravje, je trenutno najpogosteje uporabljena metoda za redno merjenje azbesta. ***V skladu z mnenjem Svetovalnega odbora*** za ***varnost in zdravje***

izpostavljenost v višini 0,***01 vlaken/cm³ s fazno-kontrastno*** mikroskopijo, ***prehodno obdobje*** za ***izvajanje revidirane mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost ni potrebno***. V ***skladu z mnenjem Svetovalnega odbora za varnost in zdravje pri delu bi bilo treba uporabiti sodobnejšo*** in ***občutljivejšo metodologijo, ki temelji*** na ***elektronski mikroskopiji***, ***pri tem pa upoštevati potrebo po ustreznem obdobju prilagajanja in večji usklajenosti različnih metodologij elektronske mikroskopije na ravni EU***.

pri delu bi bilo treba uporabiti sodobnejšo in občutljivejšo metodologijo, ki temelji na elektronski mikroskopiji, pri tem pa upoštevati potrebo po ustreznem obdobju prilagajanja. Glede na to, da so tanjša azbestna vlakna (<0,2 µm) tudi rakotvorna, bi jih bilo treba upoštevati pri merjenju izpostavljenosti na delovnem mestu. V ta namen bi bilo treba transmisijsko elektronsko mikroskopijo, ***ki omogoča odkrivanje takšnih tanjših azbestnih vlaken, ali podobne napredne metode. Da se omogoči dovolj časa za izpolnitev nove zahteve, je primerno zagotoviti triletno prehodno obdobje. V tem obdobju lahko države članice še naprej štejejo vlakna s fazno kontrastno mikroskopijo. Komisija bi morala podpirati in spodbujati države članice pri prehodu na novo metodologijo za merjenje azbestnih vlaken, predvsem z oblikovanjem smernic in zagotavljanjem informacij o ustreznih sredstvih Unije, ki jih je mogoče uporabiti v ta namen.***

Or. en

Obrazložitev

V državah članicah se trenutno uporabljata dve vrsti elektronske mikroskopije: vrstična elektronska mikroskopija (SEM) in transmisijska elektronska mikroskopija (TEM). Običajna SEM ima spodnjo mejo vidljivosti približno 0,2 µm. TEM ima spodnjo mejo vidljivosti približno 0,01 µm. Ker so rakotvorna tudi tanjša azbestna vlakna (<0,2 µm), pri čemer obstaja domneva, da bi se z zmanjševanjem širine lahko povečevala rakotvornost, predlagamo, naj se da prednost znanstvenemu pristopu in se uporabi metodologija (TEM), ki omogoča štetje teh vlaken.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe
Uvodna izjava 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(11a) Ob upoštevanju ustreznega strokovnega znanja, potrebe po povečanju varstva delavcev na ravni Unije, cilja na

področju javnega zdravja glede odstranitve azbesta ter tehničnih pomislekov v zvezi s spremljanjem skladnosti bi bilo treba kot ustrezen prvi korak k zmanjšanju tveganj zaradi izpostavljenosti azbestu določiti revidirano mejno vrednost za poklicno izpostavljenost 0,01 vlaken/cm³ kot osemurno časovno tehtano povprečje. Glede na sedanji val prenove stavb je pomembno čim prej začeti izvajati to revidirano mejno vrednost za poklicno izpostavljenost, pri čemer ne bi smelo biti prehodnega obdobja. Ker bi transmisijska elektronska mikroskopija omogočila odkrivanje tanjših azbestnih vlaken, se pričakuje, da bo revidirana mejna vrednost za poklicno izpostavljenost skupaj z novo metodologijo bolje varovala delavce pred izpostavljenostjo azbestu. V skladu s pristopom „vizija nič“ strateškega okvira Unije za zdravje in varnost pri delu, si je treba nenehno prizadevati za zmanjšanje izpostavljenosti tej močni rakotvorni snovi brez praga. Komisija bi morala do...*[*pet let po začetku veljavnosti te direktive*] ***na podlagi pridobljenih izkušenj, najnovejših znanstvenih dokazov in tehničnih podatkov ter po posvetovanju s socialnimi partnerji oceniti izvedljivost nadaljnjega znižanja mejne vrednosti izpostavljenosti azbestu ob upoštevanju ciljne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost 0,001 vlaken/cm³.

Or. en

Obrazložitev

Regulativni organi, ki uporabljajo pretvorbene faktorje, uporabljajo faktorje med 2 in 4 med PCM in elektronsko mikroskopijo, pri čemer se štetje pri elektronski mikroskopiji omeji na vlakna, zaznana s PCM. Glede na nedavno študijo (INRS, 2018) je povprečno razmerje, vključno s tankimi vlakni, ki jih ni mogoče zaznati s PCM, znašalo 15. Predlagan je pristop po korakih. 1. znižanje mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost brez prehoda na raven, ki je še merljiva s PCM. 2. uvedba TEM bi privedla do natančnejšega štetja in na ta način bi se zaščita povečala. 3. pregled zakonodaje, da se upošteva tehnični napredek.

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe
Uvodna izjava 11 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(11b) Vzorčenje azbesta bi moralo biti reprezentativno za osebno izpostavljenost posameznega delavca azbestu. Zato bi bilo treba vzorce jemati v rednih časovnih presledkih med specifičnimi operativnimi fazami v reprezentativnih in realnih okoliščinah, ko so delavci izpostavljeni azbestnemu prahu. Če vzorčenje ne more biti reprezentativno za osebno izpostavljenost posameznega delavca, bi bilo treba uporabiti vse ustrezne zaščitne ukrepe.

Or. en

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(13) Za ***delavce, ki so izpostavljeni azbestu ali za katere je verjetno***, ***da bodo izpostavljeni azbestu***, so potrebni posebni nadzorni in previdnostni ukrepi***, kot je*** izpostavljanje delavcev postopku dekontaminacije in s tem ***povezano usposabljanje***, ***da*** bi znatno ***prispevali*** k zmanjšanju tveganj, povezanih s tako izpostavljenostjo.	(13) Za ***zmanjšanje koncentracije azbestnih vlaken v zraku na najnižjo raven pod mejno vrednost***, ***ki je tehnično izvedljiva***, so potrebni posebni nadzorni in previdnostni ukrepi***.*** Izpostavljanje delavcev postopku dekontaminacije in ***krepitev*** s tem ***povezanega usposabljanja sta pomembna elementa***, ***ki*** bi znatno ***prispevala*** k zmanjšanju tveganj, povezanih s tako izpostavljenostjo. ***Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev bi bilo treba v prilogi k tej direktivi določiti minimalne zahteve glede usposabljanja, tudi specifične zahteve za delavce specializiranih podjetij za odstranjevanje azbesta.***

Or. en

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe
Uvodna izjava 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(14a) Sistem obveščanja je pomemben, da se omogoči nadzor pristojnega nacionalnega organa nad deli, med katerimi se lahko sprošča azbest. Informacije bi morale vključevati naslednje dodatne elemente, da bi bili nacionalni pristojni organi bolje obveščeni: območja, kjer naj bi se dela izvajala, oprema za zaščito in dekontaminacijo delavcev in načrt za odstranjevanje odpadkov. Te dodatne informacije bi po potrebi omogočile posredovanje pristojnega nacionalnega organa, da se zagotovi zaščita vpletenih.

Or. en

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(15) Delodajalci bi morali sprejeti vse potrebne ukrepe za opredelitev materialov, ki verjetno vsebujejo azbest, ***po potrebi*** s pridobitvijo informacij od lastnikov prostorov in drugih virov informacij, vključno z ustreznimi registri. Pred začetkom vsakega projekta odstranjevanja azbesta ***bi morali*** evidentirati ***prisotnost*** ali ***verjetno prisotnost*** azbesta v stavbah ali obratih ***ter*** te informacije ***sporočiti*** drugim, ki bi lahko bili izpostavljeni azbestu zaradi ***njegove*** uporabe, vzdrževanja ali drugih dejavnosti ***v stavbah ali na njih***.	(15) Delodajalci bi morali sprejeti vse potrebne ukrepe za opredelitev materialov, ki verjetno vsebujejo azbest, s pridobitvijo informacij od lastnikov prostorov in drugih virov informacij, vključno z ustreznimi registri. ***Če te informacije niso na voljo, bi moral pregled v zvezi z azbestom opraviti pooblaščeni izvajalec. Izvajalec bi moral*** pred začetkom vsakega projekta odstranjevanja azbesta***, rušenja ali prenove*** evidentirati ***informacije glede prisotnosti*** ali ***verjetne prisotnosti*** azbesta***, ki bi se lahko sprostil med deli*** v stavbah***, ladjah, letalih*** ali ***drugih*** obratih***, ki so bili***

zgrajeni oziroma izdelani, preden je začela veljati nacionalna prepoved uporabe azbesta, te informacije ***pa bi moral posredovati*** drugim, ki bi lahko bili izpostavljeni azbestu zaradi uporabe, vzdrževanja ali drugih dejavnosti.

Or. en

Obrazložitev

Pozdravljamo napovedano zakonodajno pobudo o obveznem pregledu in evidentiranju azbesta v stavbah, vendar lahko evidentiranje azbesta traja nekaj časa, zato je treba predvideti pregled v zvezi z azbestom, če informacije o tem niso na voljo. Upamo lahko, da to ne bo več potrebno, ko se bo začela izvajati nova zakonodaja. Pregled v zvezi z azbestom v nobenem primeru ne bi smel biti omejen na stavbe, saj se azbest obsežno uporablja v drugih vrstah infrastrukture.

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(15a) Prednost bi bilo treba dati varnemu odstranjevanju in uničevanju materialov, ki vsebujejo azbest, saj popravila, vzdrževanje, inkapsulacija ali zatesnitev vodijo zgolj do odloga odstranitve, kar lahko ohranja tveganja za prebivalce in delavce še več let. Prepovedati bi bilo treba inkapsulacijo in zatesnitev materialov, ki vsebujejo azbest in jih je mogoče tehnično odstraniti, pri čemer revnejša gospodinjstva ne bi smela biti v slabšem položaju, ker si ne morejo privoščiti potrebne prenove. Zato so potrebni ustrezni spremljevalni ukrepi. Unija v zvezi s tem zagotavlja obsežno financiranje, predvsem prek mehanizma za okrevanje in odpornost, ki se lahko uporabi v podporo nacionalnim ukrepom za odstranjevanje azbesta v okviru prenove. Kjer azbest ni odstranjen, bi bilo treba ustrezne strukture opredeliti, registrirati in redno spremljati.

Or. en

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(15b) Treba je zagotoviti zadostno in usmerjeno upravno podporo za pomoč delodajalcem, predvsem mikropodjetjem ter malim in srednjim podjetjem, pri izvajanju te direktive. Predvsem standardizirani postopki za odstranjevanje materialov, ki vsebujejo azbest, bi pomagali zmanjšati količino azbestnega prahu in stroške tega dela ter olajšati izpolnjevanje zahtev glede obveščanja.

Or. en

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(15c) Direktivo 2009/148/ES bi bilo treba redno posodabljati, da se upoštevajo najnovejša znanstvena spoznanja in tehnični napredek, vključno z oceno različnih vrst azbestnih vlaken in njihovih škodljivih učinkov na zdravje. Komisija bi morala začeti postopek posvetovanja za posodobitev določb o vlaknatih silikatih in v tem okviru bi morala še posebej oceniti, ali bi bilo treba ribekit, vinhit, rihterit, fluoro-edenit ali erionit vključiti v področje uporabe navedene direktive.

Or. en

Obrazložitev

Sprememba metodologije s PCM na TEM bo omogočila razlikovanje med vrstami vlaken, kar bo omogočilo oceno potrebe po razširitvi področja uporabe te direktive na vlaknaste silikate, kjer bo to potrebno.

Predlog spremembe 14

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(15d) Da bi Komisija sledila tehnološkemu razvoju, bi morala do...[pet let po začetku veljavnosti te direktive] in nato vsakih pet let pregledati tehnološke in znanstvene informacije o prepoznavanju in merjenju azbesta ter tehnologiji opozarjanja in po posvetovanju s socialnimi partnerji izdati smernice za uporabo nove tehnologije za zaščito delavcev pred izpostavljenostjo azbestu. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti tudi bolj sistematično izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami.

Or. en

Predlog spremembe 15

Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(15e) Da bi podprla izvajanje te direktive, bi morala Komisija v sodelovanju z ACSH pripraviti smernice. Te smernice bi morale po potrebi vključevati sektorske odzive.

Or. en

Predlog spremembe 16

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 a (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 3 – odstavek 3

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(2a) v členu 3 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:
3. ***Pod pogojem, da je izpostavljenost delavca sporadična in nizke intenzivnosti in kadar rezultati ocene tveganja iz odstavka 2 jasno kažejo, da mejna vrednost izpostavljenosti azbestu v zraku v delavnem prostoru ne bo prekoračena, se členi 4, 18 in 19 lahko opustijo, kadar delo obsega:***	***„3. Komisija v posvetovanju s Svetovalnim odborom za varnost*** in ***zdravje pri delu pripravi smernice***, v ***katerih po potrebi zagotovi sektorske praktične informacije o izvajanju te direktive.“***
(a) kratkotrajne in nestalne dejavnosti vzdrževanja, pri katerih se ravna samo z materiali, ki niso drobljivi;	
(b) odstranjevanje brez uničevanja materialov, ki niso razgrajeni, v katerih so azbestna vlakna trdno povezana v matrico;	
(c) inkapsulacijo ali tesnjenje materialov, ki vsebujejo azbest in so v dobrem stanju;	
(d) spremljanje in nadzor zraka ter zbiranje vzorcev za preverjanje, ali določen material vsebuje azbest.	

Or. en

(Gl. besedilo člena 3 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Uporaba pojma „sporadična izpostavljenost in izpostavljenost nizke intenzivnosti“ za rakotvorne snovi brez praga, kot je azbest, ki so mu lahko nekateri delavci dlje časa izpostavljeni, ni znanstveno utemeljena, da bi upravičili opustitev nekaterih zahtev iz direktive, ki bi morale veljati za vse dejavnosti, pri katerih so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni azbestnemu prahu. Da bi omogočili izvajanje direktive v različnih sektorjih, predlagamo, naj se odstavek 3 nadomesti z omembo smernic, ki jih namerava Komisija

pripraviti v posvetovanju s socialnimi partnerji.

Predlog spremembe 17

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 b (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 3 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(2b) v členu 3 se odstavek 4 črta.

Or. en

(Gl. besedilo člena 3 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Uporaba pojma „sporadična izpostavljenost in izpostavljenost nizke intenzivnosti“ za rakotvorne snovi brez praga, kot je azbest, ki so mu lahko nekateri delavci dlje časa izpostavljeni, ni znanstveno utemeljena, da bi upravičili opustitev nekaterih zahtev iz direktive, ki bi morale veljati za vse dejavnosti, pri katerih so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni azbestnemu prahu. Da bi omogočili izvajanje direktive v različnih sektorjih, predlagamo, naj se odstavek 3 nadomesti z omembo smernic, ki jih namerava Komisija pripraviti v posvetovanju s socialnimi partnerji.

Predlog spremembe 18

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 c (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 4 – odstavek 3 – pododstavek 2

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(2c) v členu 4(3) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:
V obvestilu ***mora biti*** vsaj kratek opis:	V obvestilu ***je*** vsaj kratek opis:
(a) lokacije delovišča;	(a) lokacije delovišča ***in specifičnih območij, na katerih se bo delo izvajalo***;
(b) vrste in količine uporabljenega azbesta ali azbesta, s katerim se rokuje;	(b) vrste in količine uporabljenega azbesta ali azbesta, s katerim se rokuje;
(c) dejavnosti in uporabljenih	(c) dejavnosti in uporabljenih

postopkov;	postopkov;
(d) števila vključenih delavcev;	(d) števila vključenih delavcev ***s seznamom delavcev, ki bodo najverjetneje napoteni na delovišče, posameznih potrdil, ki dokazujejo njihovo usposobljenost in prejeto usposabljanje, ter datumov obveznih zdravniških pregledov***;
(e) datuma začetka in trajanje dela;	(e) datuma začetka in trajanje dela ***ter predviden delovni čas***;
(f) ukrepov, sprejetih za omejitev izpostavljenosti delavcev azbestu**.**	(f) ukrepov, sprejetih za omejitev izpostavljenosti delavcev azbestu***;***
	(fa) značilnosti opreme, uporabljene za varstvo in dekontaminacijo delavcev;
	(fb) postopka za dekontaminacijo delavcev in opreme, trajanje in delovni čas;
	(fc) značilnosti opreme, uporabljene za odstranjevanje odpadkov;
	(fd) predvidenega zračnega ravnovesja za delo, ki se izvaja v zaprtih prostorih;
	(fe) načrta za varno in trajnostno odlaganje odpadkov, tudi z vidika lokacije odlaganja odpadkov, ki vsebujejo azbest.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 4(3) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Sistem obveščanja je pomemben, da se omogoči nadzor nad delom, ki ga opravlja pristojni nacionalni organ. Informacije bi morale vključevati dodatne elemente, da bi bil pristojni organ bolje obveščen in da bi po potrebi omogočili posredovanje pristojnega nacionalnega organa, da se zagotovi zaščita vpletenih.

Predlog spremembe 19

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 d (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 4 – odstavek 3 – pododstavek 2 a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(2d) v členu 4(3) se doda naslednji pododstavek:
	„Obvestila v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso najmanj 40 let hrani odgovorni organ države članice.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 4(3) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Sistem obveščanja je pomemben, da se omogoči nadzor nad delom, ki ga opravlja pristojni nacionalni organ. Informacije bi morale vključevati dodatne elemente, da bi bil pristojni organ bolje obveščen in da bi po potrebi omogočili posredovanje pristojnega nacionalnega organa, da se zagotovi zaščita vpletenih.

Predlog spremembe 20

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 e (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 5 – odstavek 2 a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(2e) v členu 5 se doda naslednji odstavek:
	„Materiali, ki vsebujejo azbest in so že v uporabi, se varno odstranijo in uničijo, kadar je to tehnično izvedljivo. Pri tem ne smejo biti zatesnjeni ali pokriti. Materiale, ki vsebujejo azbest in se ne odstranijo, je treba opredeliti, registrirati in redno spremljati.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 5 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

V skladu z ambicijo za prihodnost brez azbesta bi morala biti varna odstranitev in uničenje materialov, ki vsebujejo azbest, prednostna naloga, saj inkapsulacija ali zatesnitev vodita

zgolj do odloga odstranitve, kar podaljšuje tveganja za prebivalce in delavce za več let.

Predlog spremembe 21

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 3
Direktiva 2009/148/ES
Člen 6 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) načrtovanjem delovnega procesa tako, da se ne ustvarja azbestni prah, če to ni možno pa tako, da se prepreči izpuščanje azbestnega prahu v zrak***;***	(b) načrtovanjem delovnega procesa tako, da se ne ustvarja azbestni prah, če to ni možno pa tako, da se prepreči izpuščanje azbestnega prahu v zrak***, pri čemer se izvedejo vsaj naslednji ukrepi:***
	(i) preprečevanje nastajanja azbestnega prahu;
	(ii) sesanje azbestnega prahu pri viru;
	(iii) stalna sedimentacija azbestnih vlaken v zraku;
	(iv) ustrezna dekontaminacija;

Or. en

(Gl. besedilo člena 6(b) Direktive 2009/148/ES)

Predlog spremembe 22

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 3
Direktiva 2009/148/ES
Člen 6 – odstavek 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(ba) za delo, ki se izvaja v zaprtih prostorih, se delovno območje zaščiti z izvajanjem vsaj naslednjih ukrepov:
	(i) vzpostavitev najmanjše tlačne razlike minus 10;
	(ii) zagotavljanje čistega nadomestnega zraka z oddaljene točke;

	(iii) preverjanje učinkovitosti naprav za ustvarjanje negativnega tlaka in prenosnih sesalnikov lokalnih izpušnih prezračevalnih sistemov po menjavi filtra HEPA in pred začetkom odstranjevanja azbesta ter vsaj enkrat letno, pri čemer se s števcem delcev z neposrednim odčitavanjem meri učinkovitost odstranjevanja filtrov.

Or. en

(Gl. besedilo člena 6 Direktive 2009/148/ES)

Predlog spremembe 23

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 7 – odstavek 1

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(3a) v členu 7 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
1. Glede na rezultate začetne ocene tveganja in za zagotovitev skladnosti z mejno vrednostjo iz člena 8 se redno opravlja meritev koncentracije azbestnih vlaken v zraku.	***„1.*** Glede na rezultate začetne ocene tveganja in za zagotovitev skladnosti z mejno vrednostjo iz člena 8 se redno opravlja meritev koncentracije azbestnih vlaken v zraku ***v določenih operativnih fazah in v rednih intervalih med delovnim postopkom.“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 7(1) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Vzorčenje mora biti reprezentativno za resnično osebno izpostavljenost delavca, kar pomeni, da je treba vzorce odvzeti v reprezentativnih in realnih situacijah izpostavljenosti delavcev azbestnemu prahu z merjenjem v rednih časovnih intervalih med določenimi delovnimi fazami.

Predlog spremembe 24

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 b (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 7 – odstavek 2

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(3b) v členu 7 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:
2. Vzorčenje mora odražati osebno izpostavljenost delavca azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest.	***„2.*** Vzorčenje mora odražati ***dejansko*** osebno izpostavljenost delavca azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest.***“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 7(2) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Vzorčenje mora biti reprezentativno za resnično osebno izpostavljenost delavca, kar pomeni, da je treba vzorce odvzeti v reprezentativnih in realnih situacijah izpostavljenosti delavcev azbestnemu prahu z merjenjem v rednih časovnih intervalih med določenimi delovnimi fazami.

Predlog spremembe 25

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 c (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 7 – odstavek 5

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(3c) v členu 7 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:
5. Trajanje vzorčenja ***mora biti*** takšno, da je mogoče ***s pomočjo meritev ali izračuna s časovno obremenitvijo ugotoviti tipično tveganje*** v ***osemurnem referenčnem obdobju (ena izmena)***.	***„5.*** Trajanje vzorčenja ***je*** takšno, da je mogoče ***ugotoviti tipično tveganje za vse operacije, izvedene v delovnem postopku,*** v ***vseh njihovih različnih fazah***.***“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 7(5) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Vzorčenje mora biti reprezentativno za resnično osebno izpostavljenost delavca, kar pomeni, da je treba vzorce odvzeti v reprezentativnih in realnih situacijah izpostavljenosti delavcev azbestnemu prahu z merjenjem v rednih časovnih intervalih med določenimi delovnimi fazami.

Predlog spremembe 26

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 4
Direktiva 2009/148/ES
Člen 7 – odstavek 6 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Kadar koli je to mogoče, se štetje vlaken ***izvede s fazno kontrastnim mikroskopom (PCM) v skladu*** s ***priporočeno metodo Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) iz leta 1997*** ali***, kadar je to mogoče, s katero koli*** drugo metodo, ki daje primerljive ali boljše rezultate***, kot je metoda, ki temelji na elektronski mikroskopiji (EM)***.	Štetje vlaken ***se opravi*** s ***transmisijsko elektronsko mikroskopijo*** ali drugo metodo, ki daje primerljive ali boljše rezultate.
	Za namene zagotavljanja skladnosti z ukrepi za štetje vlaken iz tega člena Komisija podpira države članice tako, da zagotavlja ustrezne tehnične smernice, tudi v zvezi s tehničnim prehodom s fazno kontrastne mikroskopije na transmisijsko elektronsko mikroskopijo, in informacije o ustreznih sredstvih Unije, ki se lahko uporabijo za podporo temu prehodu.
* Določitev koncentracije vlaken v zraku. Priporočena metoda s fazno kontrastno optično mikroskopijo (metoda membranskega filtra), WHO, Ženeva 1997 (ISBN 92 4 154496 1).	* Določitev koncentracije vlaken v zraku. Priporočena metoda s fazno kontrastno optično mikroskopijo (metoda membranskega filtra), WHO, Ženeva 1997 (ISBN 92 4 154496 1).

Or. en

(Gl. besedilo člena 7(6) Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Ker so rakotvorna tudi azbestna vlakna, ki so tanjša od 0,2 µm (pri čemer obstaja domneva, da bi se z zmanjševanjem širine lahko povečevala rakotvornost), predlagamo, naj se da prednost znanstvenemu pristopu in se uporabi transmisijska elektronska mikroskopija, ki se že uporablja za štetje teh vlaken.

Predlog spremembe 27

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 a (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 10 – odstavek 1

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(5a) V členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
1. Kjer je mejna vrednost, določena v členu 8, prekoračena, je ***treba ugotoviti razloge*** za prekoračitev mejne vrednosti in, kakor hitro je mogoče, ***sprejeti ustrezne ukrepe*** za izboljšanje razmer.	***„1.*** Kjer je mejna vrednost, določena v členu 8, prekoračena ***ali če je mogoče domnevati***, ***da*** je ***prišlo do poškodbe materialov, ki vsebujejo azbest in niso bili odkriti pred začetkom dela, ter je zato nastal prah, se delo nemudoma ustavi. Nato se ugotovijo razlogi*** za prekoračitev mejne vrednosti in, kakor hitro je mogoče, ***sprejmejo ustrezni ukrepi*** za izboljšanje razmer.
Dokler niso sprejeti ustrezni ukrepi za varovanje prizadetih delavcev, se ***dela*** na prizadetem območju ne ***sme nadaljevati***.	Dokler niso sprejeti ustrezni ukrepi za varovanje prizadetih delavcev, se ***delo*** na prizadetem območju ne ***nadaljuje***.

Or. en

(Gl. besedilo člena 10(1) Direktive 2009/148/ES.)

Predlog spremembe 28

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6
Direktiva 2009/148/ES
Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Pred začetkom rušenja ali vzdrževalnih del	Pred začetkom rušenja**,** vzdrževalnih del

delodajalec sprejme vse potrebne ukrepe za ugotavljanje, kateri materiali verjetno vsebujejo azbest, tako, da pridobi podatke od lastnikov prostorov in drugih virov informacij, vključno z ustreznimi evidencami, kjer je to primerno.	***ali obnovitvenih del v prostorih, zgrajenih pred letom, v katerem je začela veljati nacionalna prepoved uporabe azbesta,*** delodajalec sprejme vse potrebne ukrepe za ugotavljanje, kateri materiali verjetno vsebujejo azbest, tako, da pridobi podatke od lastnikov prostorov in drugih virov informacij, vključno z ustreznimi evidencami, kjer je to primerno.

Or. en

Obrazložitev

Napovedana zakonodajna pobuda o obveznem pregledu in evidentiranju azbesta v stavbah je dobrodošla. Vendar lahko evidentiranje azbesta traja nekaj časa, zato je treba predvideti pregled za odkrivanje azbesta, če informacij o tem ni; upamo lahko, da to ne bo več potrebno, ko se bo začela izvajati nova zakonodaja.

Predlog spremembe 29

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6
Direktiva 2009/148/ES
Člen 11 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Če za namene načrtovanega dela ustrezne informacije niso na voljo ali če niso dovolj podrobne, oseba ali organ, ki je naročil delo, naroči pregled, da bi se odkrili materiali, ki vsebujejo azbest in za katere je verjetno, da bo delo vplivalo nanje. Pregled opravi pooblaščeni izvajalec, rezultati pa se sporočijo delodajalcu pred začetkom del.

Or. en

Obrazložitev

Napovedana zakonodajna pobuda o obveznem pregledu in evidentiranju azbesta v stavbah je dobrodošla. Vendar lahko evidentiranje azbesta traja nekaj časa, zato je treba predvideti pregled za odkrivanje azbesta, če informacij o tem ni; upamo lahko, da to ne bo več potrebno, ko se bo začela izvajati nova zakonodaja.

Predlog spremembe 30

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6
Direktiva 2009/148/ES
Člen 11 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Države članice v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in prakso vzpostavijo javne registre certificiranih izvajalcev, pooblaščenih za izvajanje pregleda za odkrivanje azbesta.

Or. en

Obrazložitev

Napovedana zakonodajna pobuda o obveznem pregledu in evidentiranju azbesta v stavbah je dobrodošla. Vendar lahko evidentiranje azbesta traja nekaj časa, zato je treba predvideti pregled za odkrivanje azbesta, če informacij o tem ni; upamo lahko, da to ne bo več potrebno, ko se bo začela izvajati nova zakonodaja.

Predlog spremembe 31

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 a (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 12 – odstavek 1 – uvodni del

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6a) V členu 12(1) se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:
Pri nekaterih dejavnostih kot so rušenje, odstranjevanje, popravilo in vzdrževanje, za katere je mogoče predvideti prekoračitev mejne vrednosti iz člena 8 kljub uporabi tehničnih preventivnih ukrepov za omejevanje koncentracij azbesta v zraku, delodajalec določi ukrepe za zagotavljanje varnosti delavcev med izvajanjem te dejavnosti določi ukrepe, predvsem naslednje:	Pri nekaterih dejavnostih kot so rušenje, odstranjevanje, popravilo in vzdrževanje, za katere je mogoče predvideti prekoračitev mejne vrednosti iz člena 8 kljub uporabi ***vseh možnih*** tehničnih preventivnih ukrepov za omejevanje koncentracij azbesta v zraku, delodajalec določi ukrepe za zagotavljanje varnosti delavcev med izvajanjem te dejavnosti določi ukrepe, predvsem naslednje:

Or. en

(Gl. besedilo člena 12 Direktive 2009/148/ES.)

Predlog spremembe 32

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 b (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 12 – odstavek 2 a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6b) V členu 12 se doda naslednji odstavek:
	„Po zaključku dejavnosti iz prvega odstavka se izmeri koncentracija azbestnih vlaken v zraku, da se delavcem zagotovi varen ponovni vstop na delovno mesto.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 12 Direktive 2009/148/ES.)

Predlog spremembe 33

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 c (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 14 – odstavek 2

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6c) V členu 14 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:
2. Vsebina usposabljanja ***mora biti*** delavcem lahko razumljiva. ***Omogočiti*** jim ***mora***, da osvojijo potrebno znanje in spretnosti s področja preprečevanja in varnosti, ***zlasti glede:***	***„2.*** Vsebina usposabljanja ***je*** delavcem lahko razumljiva. ***Omogoča*** jim, da osvojijo potrebno znanje in spretnosti s področja preprečevanja in varnosti ***v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso***, ***ki se uporablja, kjer se delo izvaja.“;***
(a) lastnosti azbesta in njegovih vplivih na zdravje, vključno s sinergičnim učinkom kajenja;	

(b) vrste izdelkov ali materialov, ki verjetno vsebujejo azbest;

(c) aktivnosti, ki lahko povzročijo izpostavljenost azbestu in pomena preventivnih ukrepov za zmanjševanje izpostavljenosti na najnižjo možno raven;

(d) varnih delovnih praks, ukrepov in varovalne opreme;

(e) ustrezne vloge, izbora, izbire, omejitev in pravilne uporabe opreme za zaščito dihal;

(f) postopkov v primeru nevarnosti;

(g) postopkov dekontaminacije;

(h) odstranjevanja odpadkov;

(i) zahtev zdravniškega pregleda.

Or. en

(Gl. besedilo člena 14 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Povečanje zahtev glede usposabljanja je pomemben vidik, ki prispeva k manjšim tveganjem in zagotavlja pravilno izvajanje zakonodaje. Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev so v Prilogi Ia k tej direktivi določene minimalne zahteve glede usposabljanja, tudi specifične zahteve za delavce specializiranih podjetij za odstranjevanje azbesta.

Predlog spremembe 34

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 d (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 14 – odstavek 3

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6d) V členu 14 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:
3. Praktične smernice za usposabljanje delavcev, ***ki odstranjujejo azbest***, se ***pripravijo na ravni Skupnosti***.	***„3. Minimalne zahteve glede vsebine, trajanja***, ***časovnih intervalov in dokumentacije usposabljanja***, ***ki*** se ***zagotavlja v skladu s tem členom, so določene v Prilogi Ia***.***“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 14 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Povečanje zahtev glede usposabljanja je pomemben vidik, ki prispeva k manjšim tveganjem in zagotavlja pravilno izvajanje zakonodaje. Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev so v Prilogi Ia k tej direktivi določene minimalne zahteve glede usposabljanja, tudi specifične zahteve za delavce specializiranih podjetij za odstranjevanje azbesta.

Predlog spremembe 35

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 e (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 15 – odstavek 1

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6e) V členu 15 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
Pred izvajanjem rušenja ali ***odstranjevanja*** azbesta morajo ***podjetja predložiti dokaze*** o ***svoji usposobljenosti na tem področju. Dokazi se utemeljijo*** v skladu ***z nacionalno zakonodajo*** in***/ali prakso***.	***„1. Podjetja, ki nameravajo izvajati*** rušenja ali ***odstranjevanje*** azbesta***,*** morajo ***pred začetkom del pridobiti dovoljenje pristojnega organa. Pristojni organi izdajo ta dovoljenja le, če podjetje, ki zaprosi za dovoljenje, predloži dokazilo o ustrezni najsodobnejši tehnični opremi za brezemisijske postopke, če pa to tehnično še ni mogoče, za postopke z nizkimi emisijami, ki so v skladu z zahtevami iz člena 6, pa tudi potrdila o usposabljanju za posamezne delavce v skladu s členom 14 in Prilogo Ia.“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 15 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Glede na tveganje, povezano z rušenjem in odstranjevanjem azbesta, bi morale imeti vse države članice sistem obnovljivih dovoljenj, ki bi izvedbo teh del omogočal le podjetjem, ki so zanje ustrezno usposobljena.

Predlog spremembe 36

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 f (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 15 – odstavek 1 a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6f) V členu 15 se doda naslednji odstavek:
	„1a. Pristojni organi podjetjem izdajo dovoljenja samo, če ne dvomijo o zanesljivosti podjetja in njegovega vodstva. Dovoljenja se lahko obnovijo vsakih pet let v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 15 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Glede na tveganje, povezano z rušenjem in odstranjevanjem azbesta, bi morale imeti vse države članice sistem obnovljivih dovoljenj, ki bi izvedbo teh del omogočal le podjetjem, ki so zanje ustrezno usposobljena.

Predlog spremembe 37

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 g (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 15 – odstavek 1 b (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6g) V členu 15 se doda naslednji odstavek:
	„1b. Države članice vzpostavijo javne registre podjetij, ki jim je bilo izdano dovoljenje za odstranjevanje azbesta v skladu z odstavkom 1.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 15 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Glede na tveganje, povezano z rušenjem in odstranjevanjem azbesta, bi morale imeti vse države članice sistem obnovljivih dovoljenj, ki bi izvedbo teh del omogočal le podjetjem, ki so zanje ustrezno usposobljena.

Predlog spremembe 38

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 h (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 16 – odstavek 1 – točka c

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6h) V členu 16(1) se točka c nadomesti z naslednjim:
(c) ustrezna delovna ali varovalna obleka za delavce; da ta delovna ali varovalna obleka ostane znotraj podjetja; lahko pa se pere v ustanovah zunaj podjetja, ki so opremljene za tovrstna dela, če je ne čisti podjetje samo; v tem primeru se obleka prevaža v zaprtih zabojnikih;	***„(c)*** ustrezna delovna ali varovalna obleka za delavce ***ter zaščitna oprema, zlasti oprema za zaščito dihal, pri kateri je treba v vsakem posameznem primeru preveriti, ali je pravilno nameščena***; da ta delovna ali varovalna obleka ostane znotraj podjetja; lahko pa se pere v ustanovah zunaj podjetja, ki so opremljene za tovrstna dela, če je ne čisti podjetje samo; v tem primeru se obleka prevaža v zaprtih zabojnikih;“

Or. en

(Gl. besedilo člena 16 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Pomembno je, da se pri delavcih, ki nosijo osebno zaščitno opremo, kot je oprema za zaščito dihal, obvezno preveri, ali je ta pravilno nameščena, da bi bili delavci ustrezno zaščiteni, in da se delavcem, ki jo uporabljajo, zagotovijo redni premori. Postopek dekontaminacije je potreben tudi, da se prepreči sekundarna izpostavljenost azbestu.

Predlog spremembe 39

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 i (novo)

Direktiva 2009/148/ES
Člen 16 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6i) V členu 16(1) se vstavi naslednja točka:
	„(ca) delavcem, ki nosijo opremo za zaščito dihal, se zagotovijo redni obvezni premori z dovolj časa za počitek;“

Or. en

(Gl. besedilo člena 16 Direktive 2009/148/ES.)

Obrazložitev

Pomembno je, da se pri delavcih, ki nosijo osebno zaščitno opremo, kot je oprema za zaščito dihal, obvezno preveri, ali je ta pravilno nameščena, da bi bili delavci ustrezno zaščiteni, in da se delavcem, ki jo uporabljajo, zagotovijo redni premori. Postopek dekontaminacije je potreben tudi, da se prepreči sekundarna izpostavljenost azbestu.

Predlog spremembe 40

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 j (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 16 – odstavek 1 – točka c

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(6j) V členu 16(1) se točka (e) nadomesti z naslednjim:
(e) pri izvajanju prašnih operacij ustrezne in primerne umivalnice in stranišča za delavce, s prhami vred;	„(e) pri izvajanju prašnih operacij ustrezne in primerne umivalnice in stranišča za delavce, s prhami vred***, za katere je obvezen postopek dekontaminacije***;***“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 16 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Pomembno je, da se pri delavcih, ki nosijo osebno zaščitno opremo, kot je oprema za zaščito dihal, obvezno preveri, ali je ta pravilno nameščena, da bi bili delavci ustrezno zaščiteni, in

da se delavcem, ki jo uporabljajo, zagotovijo redni premori. Postopek dekontaminacije je potreben tudi, da se prepreči sekundarna izpostavljenost azbestu.

Predlog spremembe 41

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 k (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 18b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(6k) Vstavi se naslednji člen:
	„Člen 18ba
	1. Komisija do ... [eno leto po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] v sodelovanju s Svetovalnim odborom za varnost in zdravje pri delu pripravi smernice v podporo uporabi te direktive. V te smernice po potrebi vključi sektorske odzive.
	2. Komisija do ... [tri leta po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] začne postopek posvetovanja za posodobitev določb o silikatih z vlaknasto strukturo v okviru področja uporabe te direktive in v zvezi s tem oceni, ali naj se vanj vključijo ribekit, vinhit, rihterit, fluoro-edenit ali erionit . Komisija nato po posvetovanju s socialnimi partnerji v zakonodajnem predlogu predlaga potrebne spremembe te direktive, če je to potrebno.
	3. Komisija do ... [pet let od datuma začetka veljavnosti te direktive o spremembi] in nato vsakih pet let po posvetovanju s socialnimi partnerji pregleda tehnološko in znanstveno stanje tehnologije za odkrivanje azbesta, merjenje njegove koncentracije ali opozarjanje nanj ter izda smernice o tem, kdaj naj bi se nova tehnologija začela uporabljati za zaščito delavcev pred izpostavljenostjo azbestu.“

Or. en

Obrazložitev

Za zmanjšanje tveganj, povezanih z izpostavljenostjo močni rakotvorni snovi, kot je azbest, si je treba stalno prizadevati. Določbe te direktive in z njo povezanih smernic bi bilo zato treba redno posodabljati, da bi upoštevali najnovejša znanstvena spoznanja in tehnični razvoj. Sprememba metodologije, tako da bi s faznokontrastne mikroskopije prešli na transmisijsko elektronsko mikroskopijo, bi omogočila tudi razlikovanje med različnimi vrstami vlaken, z novo tehnologijo pa bi lahko tudi ocenili, ali naj se posodobijo določbe o silikatih z vlaknasto strukturo v okviru področja uporabe te direktive, če je to ustrezno.

Predlog spremembe 42

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 a (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 21 – odstavek 1

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(7a) V členu 21 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
Države članice vodijo evidenco prepoznanih primerov ***azbestoze in mezotelioma***.	***„1.*** Države članice vodijo evidenco ***vseh*** prepoznanih primerov ***poklicnih bolezni, povezanih z azbestom***. ***V Prilogi I je okvirni seznam bolezni, ki jih lahko povzroči izpostavljenost azbestu.“***

Or. en

(Gl. besedilo člena 21 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Predlaga se, naj se v Prilogi I posodobi seznam bolezni, za katere zdajšnje znanje kaže, da jih lahko povzroči izpostavljenosti azbestnim vlaknom. Če se dokaže, da je bolezen povezana s poklicno izpostavljenostjo azbestu, bi bilo treba te informacije vnesti v statistične registre, da se zagotovi boljše epidemiološko spremljanje in v končni fazi oceni učinkovitost zakonodaje Unije o zdravju in varnosti pri delu, ne da bi s tem posegali v nacionalne pristojnosti glede nadomestil za poklicne bolezni.

Predlog spremembe 43

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 b (novo)

Direktiva 2009/148/ES
Člen 21 – odstavek 1 a (novo)

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(7b) V členu 21 se doda naslednji odstavek:
	„1a. Izraz „prepoznani primeri“ iz odstavka 1 ni omejen na primere, za katere je bilo odobreno nadomestilo, temveč vključuje vse primere zdravstveno ugotovljenih bolezni, povezanih z azbestom.“

Or. en

(Gl. besedilo člena 21 Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Predlaga se, naj se v Prilogi I posodobi seznam bolezni, za katere zdajšnje znanje kaže, da jih lahko povzroči izpostavljenosti azbestnim vlaknom. Če se dokaže, da je bolezen povezana s poklicno izpostavljenostjo azbestu, bi bilo treba te informacije vnesti v statistične registre, da se zagotovi boljše epidemiološko spremljanje in v končni fazi oceni učinkovitost zakonodaje Unije o zdravju in varnosti pri delu, ne da bi s tem posegali v nacionalne pristojnosti glede nadomestil za poklicne bolezni.

Predlog spremembe 44

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 c (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Člen 21 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(7c) Vstavi se naslednji člen:
	„Člen 21a
	V primeru požara se gasilcem in službam za pomoč v sili zagotovijo informacije o prisotnosti in lokaciji azbesta, tudi informacije iz relevantnih registrov.“

Or. en

Predlog spremembe 45

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 d (novo)
Direktiva 2009/148/ES
Priloga I – točka 1

Veljavno besedilo	*Predlog spremembe*
	(7d) V Prilog I se točka 1 nadomesti z naslednjim:
1. Zdajšnje znanje kaže, da lahko izpostavljenost prostim azbestnim vlaknom povzroči naslednje bolezni:	1. Zdajšnje znanje kaže, da lahko izpostavljenost prostim azbestnim vlaknom povzroči naslednje bolezni:
– azbestozo,	– azbestozo,
– mezoteliom,	– mezoteliom,
– bronhialnega raka,	– bronhialnega raka,
– gastro-intestinalnega raka**.**	– gastro-intestinalnega raka***,***
	– raka grla,
	– raka jajčnikov,
	– nemaligne plevralne bolezni.
	1a. Mednarodna agencija za raziskave raka je ugotovila pozitivne povezave med izpostavljenostjo azbestu in naslednjimi boleznimi:
	– rakom žrela,
	– rakom debelega črevesa in danke,
	– rakom želodca.“

Or. en

(Gl. besedilo priloge I Direktive 2009/148/ES)

Obrazložitev

Dodatki temeljijo na poročilu agencije ECHA in monografiji Mednarodne agencije za raziskave raka (IARC).

Predlog spremembe 46

Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(7e) Vstavi se naslednja priloga:
	„PRILOGA Ia
	MINIMALNE ZAHTEVE ZA USPOSABLJANJE
	Vsem delavcem, ki so ali verjetno bodo izpostavljeni prahu azbesta ali materialov, ki vsebujejo azbest, se zagotovi obvezno usposabljanje, ki izpolnjuje vsaj naslednje minimalne zahteve.
	1. Usposabljanje se zagotovi na začetku zaposlitvenega razmerja in v največ štiriletnih časovnih presledkih.
	2. Vsak tečaj usposabljanja traja vsaj tri delovne dni.
	3. Usposabljanje izvaja bodisi vodja usposabljanja, čigar kvalifikacijo priznava nacionalni organ, bodisi certificirana ustanova v skladu z nacionalnim pravom in prakso.
	4. Vsak delavec, ki uspešno opravi usposabljanje in zahtevani preskus znanja, prejme certifikat o usposabljanju, na katerem so navedeni:
	(a) datum usposabljanja;
	(b) trajanje usposabljanja;
	(c) vsebina usposabljanja;
	(d) jezik usposabljanja;
	(e) ime, kvalifikacije in kontaktni podatki vodje usposabljanja oziroma ustanove, ki je usposabljanje zagotovila.
	5. Vsem delavcem, ki so ali bi lahko bili izpostavljeni prahu azbesta ali materialov, ki vsebujejo azbest, se zagotovi vsaj naslednje usposabljanje s teoretičnim in praktičnim delom o:
	(a) veljavni zakonodaji v državi članici, v kateri se izvaja delo;

(b) lastnostih azbesta in njegovih vplivih na zdravje, vključno s sinergičnim učinkom kajenja, ter o tveganjih, povezanih s sekundarno izpostavljenostjo in izpostavljenostjo okolju;

(c) vrstah izdelkov ali materialov, ki verjetno vsebujejo azbest;

(d) aktivnostih, ki lahko povzročijo izpostavljenost azbestu, in o pomenu preventivnih ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti na najnižjo možno raven;

(e) varnih delovnih praksah, vključno s pripravo delovnega mesta, izbiro delovnih metod in načrtovanjem izvedbe dela, prezračevanjem, točkovno ekstrakcijo, merjenjem in nadzorom ter rednimi premori;

(f) ustreznih vlogah, izboru, izbiri, omejitvah in pravilni uporabi varovalne opreme, zlasti opreme za zaščito dihal;

(g) postopkih v primeru nevarnosti;

(h) postopkih dekontaminacije;

(i) odstranjevanju odpadkov;

(j) zahtevah zdravniškega pregleda.

Usposabljanje je v največji možni meri prilagojeno značilnostim poklica ter njegovim specifičnim nalogam in delovnim metodam.

6. Delavcem, ki delajo v dejavnostih rušenja ali odstranjevanja azbesta, mora biti poleg usposabljanja iz odstavka 4 zagotovljeno tudi usposabljanje o vsem naslednjem:

(a) uporabi tehnične opreme in strojev za zadržanje sproščanja in širjenja azbestnih vlaken v delovnih postopkih v skladu s to direktivo;

(b) najnovejših razpoložljivih tehnologijah in strojih za brezemisijske ali, kjer to še ni tehnično mogoče, nizkoemisijske delovne postopke za zadržanje sproščanja in širjenja azbestnih vlaken.“

Or. en

Obrazložitev

Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev so v novopredlagani prilogi opredeljene minimalne zahteve za usposabljanje, tudi specifične zahteve za delavce specializiranih podjetij za odstranjevanje azbesta. Usposabljanje je pomembno za zagotovitev praktičnega izvajanja na terenu. Ob obveznih minimalnih zahtevah bi bile potrebne še praktične smernice, ki bi jih bilo treba redno posodabljati.

Predlog spremembe 47

Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1, točka 4, te direktive, do … [tri leta po datumu začetka veljavnosti te direktive]. Besedilo teh ukrepov nemudoma sporočijo Komisiji.
	Preden države članice v skladu s tem odstavkom uveljavijo zakone in druge predpise, opravijo štetje vlaken s fazno kontrastno mikroskopijo v skladu s priporočeno metodo Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 1997 ali z drugimi metodami, ki dajejo enakovredne rezultate.

Or. en

Obrazložitev

Da se omogoči dovolj časa za izpolnitev nove zahteve o uporabi transmisijske elektronske mikroskopije, je primerno zagotoviti triletno prehodno obdobje. V prehodnem obdobju se lahko še vedno uporablja fazna kontrastna mikroskopija.

OBRAZLOŽITEV

Azbest je glavni vzrok poklicnih rakavih obolenj. Na evropski ravni je prepovedan že od leta 2005, a ga je še vedno najti v mnogih stavbah in infrastrukturi ter tudi v prometu.

Zeleni dogovor Evropsko unijo zavezuje k obsežnemu programu prenove stavb za izboljšanje energijske učinkovitosti ob spodbujanju prehoda na čisto energijo. Obenem so delavci ravno zaradi vala prenove izpostavljeni povečanim tveganjem za poklicna rakava obolenja. Zato je Evropski parlament z veliko večino pozval k medsektorski evropski strategiji, ki naj bi zajela stavbno politiko, politiko ravnanja z odpadki in tudi politiko zdravja in varstva pri delu.

Komisija je septembra 2022 na podlagi poročila Evropskega parlamenta v svojem sporočilu o prizadevanjih za prihodnost brez azbesta predlagala strategijo, ki naj bi zajemala ukrepe za boljše diagnosticiranja in zdravljenje bolezni, ki jih povzroča azbest, ravnanje z azbestnimi odpadki, ter odkrivanje in varno odstranjevanje te snovi. Strategija je dober prvi korak.

Revizija direktive o azbestu pri delu je prvi zakonski predpis, vezan na strategijo. Osrednji predlogi Komisije se vežejo na metodologijo štetja vlaken in omejitev poklicne izpostavljenosti.

Metodologija

Večina držav članic za zdaj uporablja metodologijo, ki jo priporoča Svetovna zdravstvena organizacija (fazno kontrastno mikroskopijo). Zaradi nekaterih omejitev pa na splošno že velja za zastarelo.

- **Prva ovira je meja zaznavnosti.** Da bi bila mejna vrednost zares oprijemljiva, je bistveno imeti sredstva za nadzor nad njeno uporabo. V praksi to pomeni, da mora biti meja zaznavnosti nižja od postavljene mejne vrednosti.

- **Druga ovira je meja vidljivosti.** Osrednja tema je, kako določiti največjo količino azbesta, ki se ne sme preseči, za kar je najprej potreben dogovor o tem, kaj zajema izraz „vlakna, ki se štejejo“. Zakonodaja ne določa, pod katerim premerom se vlakna ne štejejo. V praksi se ta meja določi glede na to, kar je vidno pod mikroskopom. S fazno kontrastno mikroskopijo se dejansko ne upoštevajo vlakna s premerom manj kot 0,2 mikrometra.

- **Tretja ovira je, da ni mogoče razlikovati med naravo prahu** (ali gre za azbestna vlakna ali ne in za katero vrsto azbesta), tako da so možni lažno negativni ali lažno pozitivni rezultati.

S premikom od fazne kontrastne mikroskopije na sodobnejšo tehnologijo, ki temelji na elektronski mikroskopiji, bo stanje bistveno drugačno. Ker pa se bodo morali laboratoriji šele opremiti in svoje ekipe ustrezno usposobiti, se predlaga triletno prehodno obdobje.

Trenutno se uporabljata dve vrsti elektronske mikroskopije;

- **optična elektronska mikroskopija (SEM).** Pri tej metodologiji se uporablja najnižja mejna vrednost za poklicno izpostavljenost, ki velja v Evropi (0,002 vlakna na cm^3);

- **transmisijska elektronska mikroskopija (TEM).** Če se uporablja ta metoda, je najnižja mejna vrednost za poklicno izpostavljenost v Evropi je 0,01 vlakna na cm³.

Glede na zelo nizke mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost, ki že veljajo v državah članicah, kjer se uporablja optična elektronska mikroskopija, se zdijo prednosti te možnosti več kot očitne. Kadar pa se uporablja za spremljanje poklicne izpostavljenosti, žal ni mogoče zaznati toliko tankih vlaken kot s transmisijsko elektronsko mikroskopijo (ki lahko zazna že vlakna s premerom približno 0,01 μm).

Ta podrobnost ni nepomembna. **Tudi tanka azbestna vlakna so namreč rakotvorna**. V skladu s priporočilom Odbora za oceno tveganja pri Evropski agenciji za kemikalije je treba upoštevati tudi tanka vlakna. To seveda vpliva na število preštetih vlaken in s tem za mejno vrednost poklicne izpostavljenosti.

Ker torej ni znanstveno utemeljenega razloga za izključitev tankih azbestnih vlaken, se v poročilu predlaga, naj se kot metoda za spremljanje skladnosti z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost uporabi transmisijska elektronska mikroskopija. Komisija bi morala države članice pri tem prehodu podpreti in jih k temu spodbujati, zlasti z oblikovanjem smernic in zagotavljanjem informacij o ustreznih sredstvih Unije, ki se lahko uporabijo v ta namen.

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost

V poročilu je kot prvi korak predlagano, naj se mejna vrednost za poklicno izpostavljenost deli z 10 in se torej brez prehodnega obdobja zmanjša z 0,1 vlakna na cm³ na 0,01 vlakna na cm³.

Sprememba metodologije po triletnem prehodnem obdobju, torej prehod na elektronsko mikroskopijo, bo pri stalni mejni vrednosti poklicne izpostavljenosti znatno povečala zaščito delavcev, saj se bo upoštevalo več vlaken.

Če je treba razmerje med dvema metodama jemati z rezervo in glede na dejavnike oziroma okoliščine izpostavljenosti (kraje, kjer se opravlja delo), se na splošno soglaša, da **elektronska mikroskopija omogoča od dva- do štirikrat večje število vlaken kot fazna kontrastna mikroskopija, tudi če se štetje omeji na vlakna premera, ki ga je mogoče zaznati tudi s fazno kontrastno mikroskopijo** (zato vlakna, debelejša od 0,2 μm). **V nedavni študiji je bilo ocenjeno, da bi bilo ob upoštevanju tankih vlaken, ki jih je mogoče zaznati s transmisijsko elektronsko mikroskopijo** (kjer se vidijo tudi vlakna s premerom približno 0,01 μm), **povprečno razmerje 15**[3]**.**

[3] EYPERT-BLAISON, C., CLERC, F., ROMERO-HARIOT, A. & VINCENT, R. 2018a. *Notes techniques* 252. *Amiante dans l'air des lieux de travail : pertinence de l'analyse par microscopie électronique à transmission analytique (meta)* (Tehnični komentar 252. Azbest v zraku na delovnih mestih: relevantnost analize z (meta)analitično transmisijsko elektronsko mikroskopijo), Pariz, INRS.
EYPERT-BLAISON, C., ROMERO-HARIOT, A., CLERC, F. & VINCENT, R. 2018b. *Assessment of occupational exposure to asbestos fibers: Contribution of analytical transmission electron microscopy analysis and comparison with phase-contrast microscopy* (Ocena poklicne izpostavljenosti azbestnim vlaknom: prispevek analize z analitično transmisijsko elektronsko mikroskopijo in primerjava s fazno kontrastno mikroskopijo). J Occup Environ Hyg, 15, str. 263–274.

V primerjavi s sedanjim stanjem (0,1 vlakna na cm³, merjeno s fazno kontrastno mikroskopijo) **bi mejna vrednost za poklicno izpostavljenost 0,01 vlakna na cm³, izmerjena s transmisijsko elektronsko mikroskopijo, pomagala zmanjšati izpostavljenost za faktor okoli 150.** Analitska občutljivost te tehnike je 0,001 vlaken na cm³(op. [4]), prav tako bo mogoče za namene spremljanja skladnosti z zakonodajo izmeriti celo le 10 % mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost.

Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost pa ne bi smeli zamenjevati z osnovnim ciljem. Azbest je namreč celo brez mejnih vrednosti rakotvorna snov. Zato morajo delodajalci **izpostavljenost azbestu zmanjšati na najnižjo možno raven**. Določitev mejne vrednosti v nobenem primeru ne bi smela biti spodbuda za popustljivost do nižjih vrednosti.

Potrebna so stalna prizadevanja za zmanjšanje tveganja izpostavljenosti tako močni rakotvorni snovi brez praga, kot je azbest. Zato Komisija pet let po začetku veljavnosti te direktive na podlagi pridobljenih izkušenj in tehničnega napredka oceni, ali bi bilo izvedljivo še dodatno znižati mejno vrednost za poklicno izpostavljenost, da bi dosegli vrednost 0,001 vlakna na cm^3, in vloži ustrezen zakonodajni predlog.

Poleg revizije direktive se v poročilu predlaga opredelitev veljavnih ukrepov za preprečevanje širjenja prahu v zraku in za zagotovitev, da se bodo za osebno zaščitno opremo izvajali obvezni posamični pregledi ustreznosti. Ti praktični ukrepi so logični nasledek dejstva, da je treba izpostavljenost zmanjšati na najnižjo tehnično izvedljivo raven, in z njimi bo lažje doseči revidirano mejno vrednost za poklicno izpostavljenost.

Poleg tega se predlaga, da bi se moralo vzorčenje izvajati tako, da bo reprezentativno za dejansko izpostavljenost delavcev in da se bodo upoštevale različne operativne faze del.

Predlagane so nadaljnje spremembe direktive o azbestu pri delu, ki odražajo zahteve Evropskega parlamenta iz njegove resolucije iz leta 2021.

Tudi če bi s predlagano revizijo povečali zaščito delavcev za približno 150-krat (kar je veliko), se ni dovolj osredotočiti zgolj na mejno vrednost za poklicno izpostavljenost. Predpogoj je, da se pred delom preveri prisotnost ali odsotnost azbesta v okviru načrtovanega dela. Čeprav je napoved Komisije o prihodnji zakonodaji o pregledu in registraciji azbesta v stavbah res dobra novica, vsebina morebitnega predloga še ni objavljena. Obveščenost o prisotnosti azbesta je pomemben element varstva delavcev. Zato se v poročilu predlaga vključitev določbe, da mora pooblaščeni izvajalec ne glede na vrsto objekta opraviti obsegu dela prilagojeno preverjanje, če teh informacij ni ali če niso zadostne: torej ne glede, ali gre za stavbo ali drugo infrastrukturo, zlasti ladje.

Predlaga se tudi črtanje pojma „sporadična izpostavljenost in izpostavljenost nizke intenzivnosti“, da bi opustili nekatere zahteve direktive. Namesto tega se predlaga, naj se v sodelovanju s socialnimi partnerji pripravijo smernice, da se po potrebi zagotovijo sektorske praktične informacije o izvajanju te direktive.

V poročilu se priporoča, naj se raje da prednost odstranitvi materialov, ki vsebujejo azbest, kot pa uporabi alternativnih tehnik, kot sta inkapsulacija ali zapečatenje, s katerima se varna

[4] Vir: TNO 2021 R12180

odstranitev azbesta zgolj odloži.

Pravilna uporaba zakonodaje po eni strani zahteva, da imajo delavci ustrezne kvalifikacije, po drugi strani pa omogoča, da lahko pristojni organi po potrebi ustrezno ukrepajo. Zato se predlagajo strožje minimalne zahteve za usposabljanje in obveščanje javnih organov. Te dodatne zahteve bodo omogočile večjo ozaveščenost o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za delo z azbestom.

Da bi se izognili sekundarni izpostavljenosti, se v poročilu priporoča uvedba obveznih postopkov dekontaminacije.

Brez poseganja v nacionalne pristojnosti glede nadomestil v zvezi s poklicnimi boleznimi se tudi predlaga, naj se v Prilogi I (o medicinskem nadzoru) posodobi seznam bolezni, za katere dosedanje znanje kaže, da jih lahko povzroči izpostavljenost azbestnim vlaknom. Če se dokaže, da je bolezen povezana s poklicno izpostavljenostjo azbestu, bi bilo treba te informacije vnesti v statistične registre, da se zagotovi boljše epidemiološko spremljanje.

ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT

The following list is drawn up on a purely voluntary basis under the exclusive responsibility of the rapporteur. The rapporteur has received input from the following entities or persons in the preparation of the [draft report / report, until the adoption thereof in committee]:

Entity and/or person
European Federation of building and woodworkers
European Trade Union Institute
European Trade Union Confederation
European Federation of Public Service Unions
United Federation of Danish Workers (3F)
European Construction Industry Federation
European Building Confederation
Confédération de l'Artisanat et des Petites entreprises du Bâtiment
Fédération Française du Bâtiment
Syndicat Interprofessionnel du Diagnostic Immobilier